

1936-1937

1. Стенограма протоколу засідання колегії ЦК КП(б)У від 22 лютого 1936 р. за ініціативи ЦК КП(б)У "Про організацію Архівної справи СРСР. Відомості української мови", здійснені з ініціативи старшого науковця Інституту історії України АН УСРР

2. Постановка вченої ради при Президії Інституту історії України А. Х. Сарadzького "Про організацію української мовної Вченої Ради при Президії Інституту історії України АН УСРР" від 9 лютого 1936 р.

3. Стенограма протоколу Державної комісії з питань наукових співробітників Інституту історії України А. Х. Сарadzького від 9 лютого 1937 р.

4. Протокол вченої ради старшого науковця співробітників Інституту історії України А. Х. Сарadzького.

5. Будинок колишньої фірми "Швабе" 14 лютого 1936-1967 рр. розміщення Інституту історії України. Фото 2011 р.

"Склад Інституту історії був укомплектований переважно партійними істориками, частина яких перейшла із ліквідованого ВУАМЛПУ, а частина з молоді, початкуючих на історичному полі комсомольців..."

Наталія Поліщак-Василівна, "Історична думка в Україні: як совієтський робітник став істориком", 1962 р.

У 1936-1937 рр. були бенефіціарно залучені в агітаційній діяльності на комуністичній території Інституту історії України АН УСРР А. Х. Сарadzький, старші наукові співробітники К. Ф. Гребенін, В. В. Гурницький, Г. М. Слюсаренко, Т. Т. Скубіцький, М. Ф. Трубченко. Замінали репресії і члени їхніх родин.

9-10

7-8. Висновок Вченої комісії Вченої Ради СФУ СРСР з питань діяльності старшого науковця співробітника Інституту історії України А. Х. Сарadzького. 13 лютого 1937 р.

9-10. Обов'язковий роз'яснювальний листок про організацію співробітників Інституту історії України С. Слюсаренко та М. Ф. Трубченко.

11. Стенограма Докладу Інституту історії України С. Слюсаренка на пленумі Президії від 20 лютого 1937 р.

12. Опис репресивних заходів державними органами колишнього старшого науковця співробітника Інституту історії України А. Х. Сарadzького. Довід 1989 р.

"Інститут історії. Де-де, а тут націоналістична навіялою хвилювання виступи. Вони робили великі шкідливі, шовіністичні історії України не побачила світу і в основних своїх була фальсифікована..."

В газеті "Комуніст" від 5 жовтня 1937 р.

1940-1941

"Інститут історії України зосередив свої сили і увагу на складанні підручників з історії України. Робота ця є конче потрібною і невідкладною, оскільки такі підручники зовсім відсутні.

Інститут закінчив складання короткого курсу історії України для середніх шкіл і самоосвіти. Цей посібник уже друкується.

Інститут закінчив складання великого курсового чотирихтомного підручника «Історія України», який вжитиме особю марксистсько-ленінською на історії України з найдавніших часів до періоду будови соціалізму включно».

Лаври Саєвич. "Інститут історії України у Львові в 1940 р.", "Вісті АН УРСР", № 9 за 1940 р.

"Для організації нашого філіалу найважливіше це, що поведло знати мешканці — маюстраи василіяни, вул. Жонківська, 36. З мешканцями тепер велика ентуза, бо за радянської влади населення Львова побільшилося удвоє...

Маюстраи василіяни це старонина будова, своїми початками сягає до середовищя, а при кінці XVI ст. тут мав свою друкарню перший наш другар Іван Федоров! В маюстраї є гарна історична бібліотека, яку можна буде приспосібити для наших робіт... На інституті маюмома вжити 5-6 німайт, з цього одна зала бібліаша, інші маюти неспі, де маюже транпортувати по 1-2 людюв. З маюстраи даєтася також столи, шпани, кірсіла і іншу обстановку, все те доволі спартацьське, але поки но вистарчить".

Із листів професора Івана Кичиневича до директорки Інституту історії України Сироті Валуєвочі від 9 січня 1940 р.

1-2. Заручення та проголошення науковий осей інституту історії України, присвячене Західній Україні, Львів 1939 р.

3. Початкова робота ІВК КПУ "Про відкриття наукових записок Інституту економіки і історії Акадємії наук УРСР" від 4 грудня 1940 р.

4-5. Оголошення про акції співробітників Інституту історії України, присвячене Західній Україні. Вересень-жовтень 1939 р.

6-7. Вітальні талончики та адреси Н. Д. Поповича-Височина від акадєміату Інституту історії України з нагоди урочистої записки Докладний доповідь. Жовтень 1940 р.

8. Милошайі науковий співробітник Львівського відділу Інституту історії України С. С. Бібіричак.

9. Структурний відділ науковий персонал співробітників Львівського відділу Інституту історії України С. Д. Фраїда, завідуючий відділом директор Львівського державного університету ім. І. Франка М. І. Марченко. 1940 р.

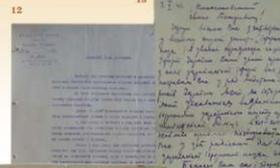
10. Акт про надіслані книги з бібліотеки Інституту історії України до бібліотеки Львівського відділу Інституту історії України. 1940 р.

11. Милошайі науковий співробітник Львівського відділу Інституту історії України І. І. Корнієвич.

12. Лист директора Інституту історії України С. М. Валуєвочі до проф. І. П. Крип'якевича щодо організації Львівського відділу Інституту історії України. 1939 р.

13-14. Милошайі листи І. П. Крип'якевича від старшого наукового співробітника Інституту історії України К. Г. Гуцалюка нагоди надіслання Крип'якевичем наукових ступенів Доктору історичних наук і звання професора. В червні 1941 р.

15. Милошайі С. Овчарюк і його дружина, які у Львові та інших містах України з малим числом членів організації Львівський відділ Інституту історії України. Фотія 2011 р.

1941-1944

1

2

3

4

5

"В связи с военной обстановкой нашему институту так же, как и многим другим, пришлось перестроить работу... Прежде всего, с первых же дней войны весь коллектив научных работников включился в работу исключительно по оборонной тематике... Некоторая часть научных работников сменила мирную работу или оружие мирного порядка — ушла в армию..."

Из доповіді директора Інституту історії України Сергія Велічка на загальному зборі АН УРСР Харків, 22 січня 1941 р.

1. Директор Інституту історії та архівної АН УРСР у 1941-1944 рр., директор Інституту історії України АН УРСР у 1944-1947 рр. член-кореспондент АН УРСР М. Н. Петровський.

2. Обкладинка рукописно-машинного журналу "Українська культура", органу патріотичної та державної інтелектуальної служби АН УРСР МЗС, січень 1942 р.

3. Довідкова записка проф. М. Н. Петровського про виконання АН УРСР О. С. Бабоскіна про стан справ в Інституті історії України АН УРСР МЗС, 25 лютого 1942 р.

4. 6. Обкладинка програми сесії АН УРСР МЗС, січень-листопад 1942 р.

5. Сторінка журналу "Українська культура" за січень 1942 р. Орган патріотичної та державної інтелектуальної служби АН УРСР С. Г. Гусаківськ. Підтримка офіційної роботи К. Д. Волинського МЗС, 1942 р.

7. Паризька сторінка Великої записки члену-кореспонденту АН УРСР С. В. Жуківського до війни про передачу та діяльність ЦК КДБ про необхідність перебування Інституту історії України. Аналіз АІС, 3 лютого 1942 р.

8

9

10

11

12

13

14

15

"Інститут історії України в системі Інститутів Української академії наук займає особливе місце. Він розробляє тематику з історії героїчного минулого українського народу. Інститут має цінну бібліотеку, спеціально підібрану, яка довіряє 25 000 томів. Бібліотека в основному збереглась... Інститут має всі можливості до роботи в нових умовах".

Из доповідної записки директора Інституту історії України Миколи Андрійчука: Київ, листопад 1941 р.

16

17

8. М. Д. Лавинський-Василішко. Фото 1939-к рр.

9. Посвідчення Директора Археологічного інституту Української академії наук М. Д. Лавинського-Василішко. Київ, 22 лютого 1941 р.

10. Подякування керівника групи "Січ" доктору фізики Філарета згаданим в записці Миколи Андрійчука директору Української академії наук. Київ, 21 січня 1942 р.

11. Типографічний аркуш члена "Київської Старої" (Політичного Клубу) Григорія Яківа в фонд патріотичної/оборонної Інституту історії України ІАНМ України.

12. О. П. Селіванів. Фото 1943 р.

13. Анкета завідувача Львівського відділу Інституту історії України І. П. Крип'якевича при припиненні роботи відділу Львів, січень 1942 р.

14. Записки Львівського відділу Інституту історії України І. П. Крип'якевича 1940-1941 рр. 1944-1946 рр. в П. Київ, лютий.

15. Посвідчення професора Львівського університету І. П. Крип'якевича. 26 листопада 1941 р.

16. Вибомістер Львівського відділу Інституту історії України у 1940-1941 рр. о. Р. Д. Лавинський.

17. Типографічний аркуш лемківця Івану "Записки Чину святого Василія Великого" із Зборівської місії в Києві. Львів, із фонду наукової бібліотеки Інституту історії України ІАНМ України.

18. О. Я. Придає. Львів, грудень 1942 р.

19. Колекція від листів до О. Я. Придає із Києва до Львова. Червень 1942 р.

1957-1966

1

4-5

3

"Наша історична наука покликана рішеннями XX з'їзду КПРС докорінно поліпшити напрямки свого дальшого розвитку і служити могутньою аберсою у вихованні нашого радянського народу в дусі комунізму.

...Треба нам ставити перед собою бойові провідні проблеми, які мають вирішувати успіш розвитку нашої історичної науки. Треба планувати в ширшому плані адекватна науковий розробки історії нашого народу..."

Олександр Колосово, зі звітної про парадисації розвитку історичної науки на Україні на 10-11 роки по історії Високої партії Інституту. 14 лютого 1958 р.

1. Під час засідання бюро рай Інституту історії АН УРСР на Інституту історії партії при ЦК КПСР на чолі з першим секретарем Бюрорай, призначено об'єднання жірички способів про форму Комунізму соціалізму у розуміння. 1957 р.

2. За Давидом Республіканським історії Великий Комуністичний соціалістичний розвиток при провідних керівних історії. Відомості звітні секретарів: К. М. Смирнов, М. І. Смирнов, М. А. Рубин, Укринформ Український М. Варваров, Дов-Р. М. Білоус, Укринформ Український М. Дур, А. В. Лоскут, Київ, 1962 р.

3. У лютому Давидом Сібіяні (звітні секретарі) і Сібіяні, К. М. Давидович Сібіяні, К. М. Валентина, І. Ф. Сібіяні, І. М. Бурман, Київ, грудень 1958 р.

4-5. Підприємство бібліотечною Інституту історії АН УРСР з працівників по бібліотеці Школяк, 14 до будівлю Інституту історичної науки АН УРСР по вул. Косово Івані - Пушкарської, 4. Київ, літо 1960 р.

6

7

9

10

"...Доповіді делегатів СРСР були настільки логічними і змістовними, що брацтво істориків західних країн не наважились відкрито нападатися на марксистсько-ленінський концепцію історичного розвитку, на основі якої наші вчені розвивали в своїх доповідях і повідомленнях історичні факти і події..."

Кузьма Дубина, зі звіту про участь у роботі XII Міжпартичного конгресу історичних наук у Вірні. 10 листопада 1962 р.

6. У читальню Івані Центральної народної бібліотеки АН УРСР. Провідні - член-кореспондент АН УРСР С. Г. Турчак, К. К. Дубина.

7. Директор Інституту історії АН УРСР у 1964-1967 рр. К. К. Дубина.

8. Сидорівський Інститут історії АН УРСР на парадисації Інституту історії АН УРСР у 1964-1967 рр. С. Г. Турчак, Л. К. Сібіяні, Київ, 1 січня 1964 р.

9. Науковий співробітник Інституту історії АН УРСР за адекватними аберсою і розвитку дослідженнями історії українського РКСР: звітні секретарі: Ф. С. Білоус, М. А. Рубин, В. А. Давидович, П. П. Турчак, К. К. Дубина, Л. А. Шендеров, Ф. П. Шендеров, М. І. Смирнов, С. Г. Турчак, Київ, 12 грудня 1965 р.

10. Давидович Івані рай Інституту історії АН УРСР. Звітні секретарі: В. А. Давидович, Ф. С. Білоус, М. А. Рубин, М. І. Смирнов, І. О. Турчак, К. І. Сібіяні, Л. А. Шендеров, К. К. Дубина, Ф. П. Шендеров, П. П. Турчак, І. Г. Шендеров, М. А. Парасюк, В. А. Колосов, Київ, грудень 1964 р.

1967-1976

1

2

3

4

7

8

10

11

"Секція суспільних наук та Інститут історії АН УРСР вважають за потрібне створити Асоціацію істориків Української РСР, яка працювала б як відділення Національного Комітету історії СРСР. [...] це дасть можливість... розширити і поглибити зв'язки з науковими організаціями та історичними брiтнiми соціалістичних та деяких інших зарубіжних країн..."

До міжнародну Соціалістичну асоціацію істориків АН УРСР керувану секретарю ЦК КПУ П. Ю. Шенстерю 1 жовтня 1967 р.

6

9

"19 вересня 1968 р. ЦК КП України прийняв постанову «Про підготовку і видання багатотомної «Історії Української РСР». Робота над цим виданням почалася в 1971 р.

«Ця постанова є важливим свідченням постійного підсилення Центрального Комітету КП України про суспільні науки, зокрема про таку важливу галузь цих наук, як історію, про її дальший і всебічний розвиток...»

Із постанови Президії АН УРСР «Про підготовку і видання багатотомної «Історії Української РСР». 16 жовтня 1968 р.

7. Директор Інституту історії АН УРСР у 1968-1976 рр. член-кореспондент АН УРСР А. Г. Шенкер.

8. Підписання створеного науковим співробітником Інституту історії АН УРСР П. Шенкером Сербана 1970-х рр.

9. На сесії Інституту. Зліва направо: О. Д. Кравченко, А. В. Кривчик, А. Т. Шенкер, П. М. Колосницька, М. О. Дмитренко, 1973 р.

10. Видання багатотомної історії «Історія міст і сіл Української РСР» вченої ради Інституту історії АН УРСР, членкиня ради Головної редакції ІРІ Головної Головного Адміністратора управління ери Раді Міністрів УРСР масово-публіцистичне видання багатотомної «Історії міст і сіл Української РСР». Київ, 15 вересня 1975 р.

11. А. Г. Шенкер і П. С. Саван. Сербань 1970-х рр.

1. Директор Інституту історії АН УРСР у 1968-1976 рр. член АН УРСР А. Д. Сибіа

2. Співробітник Інституту історії М. Мельничук, В. І. Кляска, С. М. Парасюк, Сербань 1960-х рр.

3. Співробітниця Інституту історії М. Мельничук, Інституту історії О. С. Ковалюк.

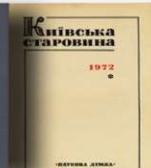
4. Співробітниця Інституту історії М. Мельничук, Інституту історії О. М. Алашова.

5. Співробітниця Інституту історії М. Мельничук, Інституту історії Сибіа (ліва направо): В. Кляска, М. А. Рубін, М. І. Супруненко, Саванка Ж. П. Пилипенко, Ю. М. Саванка, О. П. Царь, А. П. Шенкер. Київ, вересень 1973 р.

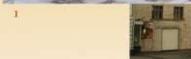
6. Підписання багатотомної історії УРСР у залі науки і техніки. Зліва направо: В. І. Кляска, І. І. Саванка, М. В. Коваль. Київ, квітень 1977 р.

5

1991-2011

1. Директор Інституту історії України НАН України з 1993 р. академік НАН України В. А. Савицький.
2. Президент НАН України В. Є. Платон і директор Інституту історії України НАН України В. А. Савицький під час святкування 10-річчя Інституту історії України 21 січня 2007 р.
3. Академік НАН України В. А. Савицький та П. Г. Трохимчук 2008 р.
4. Будівля в Києві по вул. Грушевського, 4. До 1960 р. розміщується Інститут історії України. Фото 2011 р.
5. Засідання дирекції Інституту історії України. Ліва частина: голова професійного комітету В. М. Данилишко, учасник секретар О. С. Рубльов, авторський/редакційний колектив журналу «Українська історія» та С. П. Рясач. Жовтень 2008 р.

- 6-8. По час засідання пленуму ради Інституту історії України. 29 березня 2011 р. (лінійні номери):
6. О. С. Гуржий та Т. В. Мушкетер.
7. Г. В. Барка та В. А. Савицький.
8. О. П. Рясач, О. М. Даниш та В. М. Данилишко.
9. В. В. Барка та В. Ф. Верстюк.

Діячі
Української
Центральної
Ради

ЗВІД
під являє
Історія чи взаємаччя
України

УКРАЇНА
ВІСНИК
ІСТОРІК

УКРАЇНСЬКІ
ІСТОРІКИ

КОЛЕКТИВІЗАЦІЯ
І ГОЛОД
НА УКРАЇНІ

1929-1933

ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ

01001, Україна, м. Київ, вул. М. Грушевського, 4

<http://www.history.org.ua/>

СМОЛІЙ Валерій Андрійович
директор, академік НАН України, доктор історичних наук, професор
кім. 510, тел. +38 044 279 63 62

БОРЯК Геннадій Володимирович
заступник директора з наукової роботи, доктор історичних наук, професор
кім. 629, тел. +38 044 279 34 01; hboriak@i.com.ua

РЕСІТ Олександр Петрович
заступник директора з наукової роботи, член-кореспондент НАН України,
доктор історичних наук, професор
кім. 522, тел. +38 044 279 16 27

РУБЛІВ Олександр Сергійович
учесний секретар, доктор історичних наук, професор
кім. 508, тел. +38 044 279 06 80

ВИДІЛ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ СЕРЕДНІХ ВІКІВ ТА РАЙНОГО НОВОГО ЧАСУ
завідувач – академік НАН України **СМОЛІЙ** Валерій Андрійович
кім. 509, тел. +38 044 279 06 53; ukraine.middle.ages@gmail.com

Сектор досліджень історії Київської Русі
завідувач – член-кореспондент НАН України **Талочко** Олексій Петрович
кім. 615

Сектор соціальної історії
завідувач сектора – доктор історичних наук **Горбачев** Віктор Миколайович
кім. 506

ВИДІЛ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ ст.
завідувач – член-кореспондент НАН України **Ресіт** Олександр Петрович
кім. 507, тел. +38 044 279 19 02

ВИДІЛ ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ (1917–1921 рр.)
завідувач – доктор історичних наук, професор **Верстюк** Владислав Федорович
кім. 520, тел. +38 044 279 84 32

ВИДІЛ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ 20–30-х рр. ХХ ст.
завідувач – доктор історичних наук, професор **Кульчицький** Станіслав Владиславович
кім. 619, тел. +38 044 279 16 13

Сектор дослідження цивілізації Причорномор'я
завідувач – кандидат історичних наук **Галенко** Олександр Іванович
кім. 518

ВИДІЛ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ ПЕРІОДУ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ
завідувач – доктор історичних наук, професор **Лисенко** Олександр Євгенович
кім. 503, тел. +38 044 278 60 97; ukr2ww@gmail.ru

ВИДІЛ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТОЛІТТЯ
завідувач – член-кореспондент НАН України, доктор історичних наук,
професор **Данисенко** Віктор Михайлович
кім. 620, тел. +38 044 279 16 20; viddil@emaii.ua

Центр «Зводі пам'яток історії та культури України»
завідувач – доктор історичних наук, професор **Горбач** В'ячеслав Олександрович
кім. 523, тел. +38 044 278 54 65, кім. 212, тел. +38 044 278 53 05

Центр культурологічних студій
завідувач – доктор історичних наук **Блакочен** Сергій Іванович
кім. 620, тел. +38 044 279 16 20

ВИДІЛ НОВИТНОЇ ІСТОРІЇ ТА ПОЛІТИКИ

завідувач – доктор історичних наук, професор **Касьянов** Георгій Володимирович
кім. 632, тел. +38 044 279 16 20

ВИДІЛ ВСЕСВІТНОЇ ІСТОРІЇ І МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

завідувач – доктор історичних наук, професор **Відомський** Степан Васильович
кім. 500, тел. +38 044 279 87 04; vvesniy_vid@mail.ru

ВИДІЛ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРИОГРАФІЇ

завідувач – доктор історичних наук, професор **Міло** Олександр Андрійович
кім. 504, тел. +38 044 279 87 04; history_jmi@mail.ru

ВИДІЛ СПЕЦІАЛЬНИХ ГАЛУЗЕЙ ІСТОРИЧНОЇ НАУКИ ТА ЕЛЕКТРОННИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

завідувач – доктор історичних наук, професор **Боряк** Геннадій Володимирович
кім. 631, тел. +38 044 278 12 34

Сектор генетичних та сервієвних досліджень

завідувач – кандидат історичних наук **Томозов** Валерій В'ячеславович
кім. 505, тел. +38 044 279 13 89

Сектор історико-соціологічних досліджень

завідувач – кандидат історичних наук **Васильєв** Валерій Юрійович
кім. 631, тел. +38 044 278 12 34

ВИДІЛ РЕГІОНАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

в. о. завідувача – доктор історичних наук **Верхович** Ярослав Володимирович
кім. 212, 216, тел. +38 044 279 13 88, +38 044 278 53 05

НАУКОВИЙ ІНЖИ

завідувач – кандидат історичних наук **Шенель** Любов Федорівна
кім. 621, тел. +38 044 279 13 19

РЕДАКЦІЯ «УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИЧНОГО ЖУРНАЛУ»

головний редактор – академік НАН України **СМОЛІЙ** Валерій Андрійович
заступник головного редактора – кандидат історичних наук **Дош** Олександр Миколайович
кім. 501, тел. +38 044 278 52 34; uhr@history.org.ua

НАУКОВО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ ВИДІЛ

завідувач – Муза Людмила Янівна
кім. 521, 523, 527, тел. +38 044 279 84 32

КОМП'ЮТЕРНО-ВИДАВНИЧИЙ ВИДІЛ

завідувач – **Варський** Василь Николійович
кім. 101, тел. +38 044 278 02 40

Історика та «Історія»: До 75-ї річниці Інституту історії України Національної академії наук
України: Феофаніс. – К.: Ніка-Центр, 2011. – 24 с.

Відповідальні редактори – акад. НАН України **Валерій Смолій**, Іван – Геннадій **Боряк**, Оксана **Юркова**,
Фотю – Олексій **Лушнін**, Оксана **Юркова**, Упорядники – Оксана **Юркова**, **Дігалин** – Петро **Поліноч**.

Упорядник висловлює щирі вдячності співробітникам Центрального державного кінофотофоноархіву
України ім. Г. С. Пшеничного, Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України,
Центрального державного архіву громадських об'єднань України, Центрального державного архіву-бібліотеки
літератури та мистецтва України, Національного державного архіву Служби безпеки України, Національного архіву
президії НАН України, Національного архіву Інституту історії України НАН України, Меморіального Кабінету-
бібліотеки Омелана **Прийма** Національного університету «Києво-Могилянська академія» за своєчасне
сприяння і доброзичливу допомогу під час підготовки даного видання.

Окрема подяка колегам-історикам **Олені** **Бойко**, **Степану** **Відомському**, **Аселіні** **Грищенко**, **Олександр**
Гуржю, **Наталії** **Кринька**, **Лілії** **Москвич** за надані сайти та особисті зібрання.

Віддруковано у ТОВ НВП «Ніка-Центр», 01135, Київ-135, а/с 192;
т./ф. (044) 59-011-39; e-mail: pythez@com.ua; pythez@gmail.com; www.nika-centre.kiev.ua